

- (8) Johann Joseph Fux: Costanza e Fortezza (Szczawnica, Poľsko, 2016)
- Ohlas (2016): [Opera koronacyjna „Costanza e fortezza“ w Szczawnicy - spektakularna odsłona Barokowych Eksploracji 2016](#): *„Rekonštrukcie tohto monumentálneho diela sa ujal český dirigent a violončelista Marek Štryncl spolu so svojimi skupinami: orchestrom Musica Florea, zborom Collegium Floreum a prizvanými sólistami. V baletných častiach uvidíme tanečníkov zo súboru Hartig Ensemble, ktorý založil a vedie prof. Helena Kazárová, ktorá celé dielo aj choreografovala. Operu režíroval Tomáš Surý... Premiéru Fuxovej opery, organizovanú v spolupráci s Nadáciou Andrzeja Mańkowského-Szczawnicu a Českým centrom vo Varšave, finančne podporili Ministerstvo kultúry a národného dedičstva Poľskej republiky, Ministerstvo kultúry ČR, Poľsko-česká republika Fórum, Malopoľské vojvodstvo, Mesto a obec Szczawnica. Mediálnu záštitu nad podujatím poskytli Program II Poľského rozhlasu, ďalej Sądeczanin, Cameral Music, Tygodnik Podhalański, Pieniny info a Podhale 24, ako aj české médiá: Czeski Rozhlas, Opera+, Classic Praha, Radio Prohlas.“*
- Ohlas (2016): DUSIK, Aneta: Polska premiera w Szczawnicy. In: Tygodnik Podhalański 17/2016
 - *„Poľská premiéra bola prijatá ohromnými ováciami. Publikum tak ďakovalo nielen umelcom, ale aj zboru Stowarzyszeni Szczawnicki Chór Kameralny.“*
- Ohlas (2016): JUHANOVÁ, Dáša: Baroková opera v Poľsku aj so slovenskými umelcami pod taktovkou Mareka Štryncla. In: Opera Slovakia 27.9.2016
 - *„Koncom augusta t.r. sa na festivale barokovej hudby a umenia Baroque Explorations v poľskom meste Szczawnica spolu s českým súborom Musica Florea (dirigent Marek Štryncl), predstavili aj slovenskí umelci. Musica Florea totiž v priebehu minulého roka naštudovala slávnostnú operu Johanna Josefa Fuxa Costanza e Fortezza. 25. augusta s touto inscenáciou hostovala na poľskom festivale, pričom réžiu diela pripravil Slováč Tomáš Surý, pomocnou režisérkou bola Slovenka Klaudia Račič-Derner, asistentom réžie bol ďalší Slováč Peter Dombrovský. V úlohe Tarquinia sa predstavila slovenská sopranistka Lucia Knoteková a postavy Tevere a Génio spieval slovenský barytonista Matúš Mazár. (...) Dielo v réžii Tomáša Surého a v choreografii Heleny Kazárovej, zaznelo s hostujúcimi opernými sólistami a tanečníkmi súboru Hartig Ensemble, v premiére 30. júla minulého roka, počas festivalu 9 týždňov baroka, ktoré usporiadala Plzeň – Európske hlavné mesto kultúry 2015. Predstavenie sa konalo v unikátnej Windischgärtovej jazdiarni vo*

Svätých u Tachova v historicky vernej replike barokového divadla Florea Theatrum. S touto inscenáciou rok po premiére hostovala Musica Florea na poľskom festivale v Szczawnici. (...) Tak ako je pri hudobných projektoch súboru Musica Florea zvykom, hudobné naštudovanie sa snaží o čo najväčšiu autenticitu. „Orchester hral na dobové nástroje, ladenie, gestá a postoje boli barokové. Dobová bola scénická a kostýmová výprava a tomu prispôsobená aj réžia. Dokonca aj všetky prvky scény boli ovládané výsostne manuálne, na javisku sa nepoužívajú žiadne súčasné technické vymoženosti. Spolupráca s orchestrom bola výborná, sú to profesionáli po každej stránke. Rovnako aj so sólistami, režisérom Tomášom Surým a jeho asistentom Petrom Dombrovským, ktorý je rovnako ako ja z Košíc, je bývalým členom orchestra Musica Iuvenalis.“, povedala Knoteková.“

- Ohlas (2016): Opera koronacyjna „Costanza e fortezza“ w Szczawnicy - spektakularna odsłona Barokowych Eksploracji 2016. In: Nowatorski.pl 25.8.2016
 - „...Toto monumentálne dielo zrekonštruoval český dirigent a violončelista Marek Štryncl so svojim orchestrom Musica Florea, zborom Colegium Floreum a s prizvanými hosťami. Tanečníci zo súboru Hartig Ensemble, ktorý založila a vedie Prof. Helena Kazárová, ktorá pripravila tanečné choreografie. Operu režíroval Tomáš Surý.“

(7) Johann Joseph Fux: Costanza e Fortezza (Praha, Česko, 2015)

- Ohlas (2015): Nové rekonstrukce hudebně dramatických děl 18. století. In: Czechdance.cz 2. 9. 2015
 - „Rekonstrukce tanečních čísel se ujala umělecká vedoucí souboru Hartig, historička Prof. Helena Kazárová, která se podílela na choreografii, dramaturgii a režii celé řady společných inscenací oboch souborů. (...) Dílo nastudoval slovenský operní režisér Tomáš Surý (...). Na inscenaci se podílel kostymní výtvarník Roman Šolc, člen francouzské Académie Desprez specializující se na dobové inscenace a častý spolupracovník Národního divadla. Dirigent, sbormistr a violoncellista Marek Štryncl, umělecký vedoucí souboru Musica Florea, se věnuje se svým souborem historicky poučené interpretaci hudby.“
- Ohlas (2015): MANDELÍK, Richard: Costanza e fortezza po 192 letech od

premiéry opět v Praze. In: iDNES 14. 9. 2015

- *„Nyní vzhůru k osobám, obsazení, orchestru, sboru a autorskému týmu. Nebudte však ve straších, mého skromného názoru se dočkáte a předem říkám, že jsem byl neobyčejně nadšen. (...) A ten realizační tým sestává z režiséra Tomáše Surého, choreografky Heleny Kazárové, výtvarníka scény Jiřího Bláhy, a kostýmů Romana Šolce, architekta Václava Krajce, světelného designéra Mojmíra Ledvinky a dalších šikovných a zdatných specialistů. Samozřejmě hraje orchestr Musica Florea, zpívá Collegium Floreum a tančí Hartig Ensemble. A máme to na jednom místě.“*

(6) Johann Joseph Fux: Costanza e Fortezza (Světce u Tachova, Česko, 2015)

- Ohlas (2015): FREEMANOVÁ, Michaela: Stará hudba v uplynulém létě. In: Harmonie 24. .9 . 2015
 - *„Stručně řečeno: třetí provedení Costanzy dopadlo stejně dobře jako druhé, kterému jsem byla přítomna.“*
- Ohlas (2015): FREEMANOVÁ, Michaela: Stará hudba v létě: regiony. In: Harmonie 19. 8. 2015
 - *„Režii bylo možné vytknout jistou státnost i ve vypjatě dramatických situacích (dobytní mostu). Závěrečný obraz však všechny pochybnosti rozptýlil (...).“*
- Ohlas (2015): HAVLÍKOVÁ, Helena: Daniel v jámě lvové zdobí operní léto. In: Lidové noviny 3. 9. 2015, s. 9.
 - *„Naopak, až příliš důsledné lpění na dobových principech, včetně nápodoby barokní divadelní scény na straně jedné a omezených finančních prostředků na straně druhé, poznamenaly pokus zrekonstruovat holdovací operu Costanza e fortezza Johanna Josepha Fuxe. Unikátní Windischgätzova jízdárna ve Světcích sice v rámci festivalu 9 týchů baroka poskytla vhodný a zajímavý prostor, ale Musica Florea i sólisté se s rozsáhlou partiturou i náročnými pěveckými party potýkali jako s příliš obtížným úkolem.“*
- Ohlas (2015): VETEŠKOVÁ, Michaela: Diváky Costanza e Fortezza obklopily krinolíny i paruky. In: iRozhlas 31. 7. 2015
- Ohlas (2015): Česká republika. Český rozhlas, Rádio Vltava, relácia
Telefonotéka: [medailón o režijných inscenačných postupoch v barokovej opere](#)

(5) Leoš Janáček: Příhody lišky Bystroušky (Ostrava, Česko, 2015)

- Ohlas (2015): ROUČEK, Rudolf: Pohádka i pravda v Ostravě. In: Harmonie 20. 7. 2015

(<https://www.casopisharmonie.cz/svet-opery/pohadka-i-pravda-v-ostrave.html>)

- *„Režisér Tomáš Surý nechal stranou exhibice soudobého postmodernismu a snažil se inscenovat dílo v duchu tvůrčích záměrů jak skladatele, tak i autora literární předlohy. Na jedné straně hýřila nápaditostí v koncipování jednotlivých scén i v hereckých detailech dílčích situací, kde postavy podpořené výraznými stylizovanými kostýmy, které vždy vyzdvihovali výrazné detaily typické jak pro charakter člověka i jeho sociální zařazení, tak i prvky spojované s představou zde předváděných zvířat, těch domácích a všelijaké lesní havěti, ptáku i hmyzu. Výtvarníci scény a kostýmů – Tomáš Surý a Marcel Hanáček – přišli s nápaditým a proporcí domyšleným řešením. Scéna byla v podstatě minimalistická a svým způsobem abstraktní. Na jevišti hned zpočátku nebyla znázorněna lesní mýtina, ale stály tu poházené tři židle a dominovaly velké dřevěné štafle. V každém obraze se pak rozestavoval tento strohý nábytek, což umožňovalo vytvářet nesporně neotřelé a netradiční mizanscény. Tak jsme se průběžně setkávali s uvolněnou fantazií režiséra, ale nikdy nedocházelo k naprostým nepřijatelnostem. Štafle položené na zem kupříkladu vyčlenily na dvoře jezerské myslivny koutek pro lišku i psa Lapáka, slepice v čele s kohoutem se producírovali naopak na druhé straně scény. V hospodských scénách u Pásků stály štafle rozevřené uprostřed jeviště a mezi protilehlými příčlemi stačila položená deska k vytvoření iluze hospodského stolu, kde stálo pivo a kde se mastily karty. Námluvy lišky i závěrečné revírníkovy sentence byly pochopitelně rozehrány v prvním plánu jeviště. Možná že diskutabilní, ale svým způsobem působivý, byť Janáčkem nezamýšlený, byl samotný závěr opery, kdy revírník po svém hymnickém velebení přírody a v atmosféře apoteózy věčného koloběhu života padá mrtev k zemi. Pochopitelně tím byla poněkud zastíněna smrt lišky Bystroušky, takže by opera měla spíše nést název Příhody revírníkovy, ale rozhodně revírníkova smrt svým způsobem završuje kaleidoskop jednotlivých scén opery. Dobře si režie poradila i se slunečnicemi a scénou nastraženého zajíce v pasti. Samozřejmě že by se našly i drobné nedostatky, kdy zbytečně docházelo k rozporu s textem, anebo použité rekvizity zcela neodpovídaly životním zvyklostem zobrazovaných postav. Tak*

kupříkladu pytlák Harašta neměl nůši s drůbeží, ale jakýsi batoh, také lišku nezastřelil pytláckou flintou, obvykle sesazovanou ze dvou dílů, ale revolverem. Jinak vše plynulo ve vyhrocené komediální stylizaci, kde zejména lidské scény charakterizovala groteskní ostrost a naopak v kontrastu k tomu zaznívala lyrika liščí lásky i tesknění Lapákovy melancholie, takže všechny scény dostávaly svou divadelní podobu, nechyběl ani patos pro liščí sen o lásce či revírníkovy tak trochu nostalgické vzpomínání na ráno po svatební noci nad nalezeným hříbkem i překvapivé zjištění, že onen žabák, který se zase připletl při jeho marné snaze opět chytit malou lištičku, není už oním skokánkem ze začátku opery, ale jeho vnoučkem. (...) Jako celek tedy působilo nastudování Janáčkovy opery Příhody lišky Bystroušky ostravským Operním studiem i díky Orchestru Fakulty umění Ostravské univerzity nejen jako důstojná pocta tomuto hudebnímu a divadelnímu géniu, jehož díla dnes patří k základním kamenům repertoáru všech operních domů na světě, ale zároveň jako doklad činnosti studentů Katedry sólového zpěvu, kteří se na veřejnou produkci odborně připravují v mnoha předmětech. Pečlivá příprava korunuje i líheň daných talentů jako příslib, že svou uměleckou dráhu nevolili nahodile, ale dokázali své umělecké vlohy zúrodnit hledáním odpovídajícího stylu i snahou být důležitou součástí kolektivní divadelní tvorby, která pro každé představení potřebuje nebývalé vnitřní nasazení.“

- Ohlas (2015): BÁTOR, Milan: Liška Bystrouška se vrátila na Hukvaldy. Zatím jen v podání studentů Fakulty umění. In: Ostravan.cz 29. 6. 2015 (<https://www.ostravan.cz/22926/liska-bystrouska-se-vratila-na-hukvaldy-zatim-je-n-v-podani-studentu-fakulty-umeni/>)
 - *„Podstatné je, že Operní studio Fakulty umění náročnou Janáčkovu operu prezentovalo jako uvěřitelné dílo s panteistickou myšlenkou o nekonečném koloběhu života, který smrtí vstupuje do našich potomků a přelévá se nezadržitelně dál. Pěvečtí interpreti se také zdatně vypořádali s náročnou mluvou libreta, které Janáček upravil podle Těsnohlídkovy předlohy s jeho příznačným nadáním pro zvýraznění dramatické a komické linie a naopak, odstraněním přebytečných dějových partií původní předlohy (politická satira). Oslovila mne i simplifikovaná scéna s minimem dekorací, jež přesto nepůsobila dojmem „prázdné hmoty“. Díky skvělým hereckým výkonům, jednoduché, avšak přesto účel plnící choreografii,*

maskám a zejména samotným interpretům, se prostředí opery zdálo plně koncízni. Mladí členové operního studia ztvárnili své role s obrovskou vervou, s upřímným nasazením a to, že některé pěvecké výkony nezazněly s plnou přesvědčivostí, jim na autenticitě a oboustranném prožitku nijak neubralo. Zmíněné aspekty jevištního ztvárnění by se neobešly bez zdařilé režie Tomáše Surého, který z mladých umělců vykřesal, co se dalo. Výborně vystihl, k čemu mají jednotliví protagonisté předpoklady, a podpořil jejich osobnostní dispozice vsutku báječně. Výsledný dojem činí z díla nikoli školní představení, nýbrž operní inscenaci, která je schopna s minimem realizačních prostředků podat impozantní výkon. Zaplněná hukvaldská škola, skvělé Kročovy obrazy, kupa dětí v publiku, které (ač předškolního věku) sledovaly inscenaci se soustředěným zájmem, svědčí o všem. Příhody lišky Bystroušky na Hukvaldech vytvořily báječný most mezi dospělými a dětmi, mezi uměním a humorem, mezi současností a nadčasovou platností. Vše nejlépe dokumentuje výrok mého tříletého syna, který po skončení opery vyslovil imperativ: Tatínku, já to chci ještě, ale od začátku!“

- Ohlas (2015): WANTULOVÁ, Andrea: Naše Bystrouška uchvatila publikum i odborníky. In: ou@live 30. 6. 2015 (<https://alive.osu.cz/nase-bystrouska-uchvatila-publikum/>)
 - „Nemalý podíl na úspěchu podle něj měl (kromě talentu a dřiny studentů) i výborný realizační tým. „Dirigent Jakub Židek, režisér Tomáš Surý, pedagogové a vedoucí fakult - ti všichni přispěli k tomu, že představení bylo na vrcholné úrovni a Leoně Pavlíkové a Ondřeji Sikorovi zase vděčíme za plné sály.“ Všichni, kdo na Lišce pracovali, si teď užijí chvíli zaslouženého odpočinku, než vypukne další akademický rok. A podle Alexandra Vovka, který je zároveň vedoucím katedry sólového zpěvu vypadá velmi nadějně. „Vypadá to na silný ročník,“ shrnuje s tím, že právě jejich potenciál teď určí další směr Operního studia.“
- Ohlas (2015): BĀTOR, Milan: Jan Hališka: Janáčkovy Hukvaldy jsou v očekávání rozmarů počasí i hudebního mládí. In: Ostravan.cz 24. 6. 2015 (<https://www.ostravan.cz/22870/jan-haliska-janackovy-hukvaldy-jsou-v-ocekavani-rozmaru-pocasi-i-hudebniho-mladi/>) [Kritika tu](#) + [Ohlas tu](#) + [Ohlas 2 tu](#)
 - „Už za několik dní, v neděli 28. června v 18 hodin vystoupí s novou inscenací jedné z nejznámějších Janáčkových oper Příhody lišky Bystroušky Operní studio Fakulty umění Ostravské univerzity. Po

řadě velmi zdařilých představení (Mozart, Martinů, Puccini) provede tento mladý operní soubor pod taktovkou dnes již velmi ceněného dirigenta Jakuba Žídka a v režii zkušeného Tomáše Surého operu, jejíž vyznění může umocnit prostředí hukvaldské obory. Zdejší příroda byla Janáčkově pravděpodobně největší inspirací při vzniku jeho nejlyričtějšího díla.“

(4) W. A. Mozart: Così fan tutte (Victoria, Gozo-Malta, 2013)

- Ohlas (2013): Gozo News: Così fan Tutte – Wonderful evening for Gozo opera lovers
- ... „Skrátená inscenácia tejto opery, ktorá bola voľne prístupná verejnosti, bola nedávno uvedená v divadle Astra vo Victorii na Gozo. Inscenáciu organizoval európsky IP Project Phoenix, multimedialna renesancia, ktorý do projektu zapája hudobné a umelecké subjekty z Talianska, Belgicka, Holandska, Portugalska, Slovenska a Turecka. Táto produkcia bola spoločným podnikom viacerých európskych univerzít z Talianska, Belgicka, Holandska, Portugalska, Slovenska, Turecka a Malty, koordinovaná Raffaele Longom z Konzervatória hudby S. Giacomantonio di Cosenza (Taliansko). Účastníci, speváci aj členovia orchestra, boli študenti pochádzajúci z týchto univerzít. Bolo to veľmi chvályhodné vystúpenie a niektorí speváci boli vynikajúci. Bezchybný bol aj orchester pod vedením pána Michelangela Galeatiho. K úspechu tejto inscenácie prispel malým dielom Gozo Choir Chorus Urbanus, keď sa členovia zboru spojili s Vokálnym súborom Maltskej univerzity, aby predviedli jediné zborové číslo v tomto predstavení. Zbor predviedol naplno Bella Vita Militar! počas 1. dejstva.“
- Ohlasy: [Kritika 1 tu](#) + [Kritika 2 tu](#)-

(3) Tomáš Surý: Prodaná Rusalka (Ostrava, Česko, 2011)

- Ohlas (2011): KOPTOVÁ, Markéta: Na Fakultě umění prodávali Rusalku. In: <https://fu.osu.cz/opera/9524/na-fakulte-umeni-prodavali-rusalku/>
 - „K nejvýznamnějším českým skladatelům patří bezesporu Bedřich Smetana (1824-1884) a Antonín Dvořák (1841-1904). Smetana je považován za zakladatele české národní hudby, Dvořák ji pak uvedl do světa. Z toho důvodu se režisér PhDr. Tomáš Surý, ArtD. rozhodl propojit oba skladatele a jejich nejznámější jevištní díla, opery

Rusalka a Prodaná nevěsta. Výsledkem pak byla Surreální pohádka z prostředí prostonárodního svépomocného cirkusu Prodaná Rusalka, kterou ve dnech 7. a 9. března 2012 provedli členové Operního studia Fakulty umění Ostravské univerzity. (...) V prostorách scény Cooltour na ostravské Černé louce měli počátkem března diváci možnost spatřit studenty bakalářského i navazujícího magisterského studia v nápaditých a velmi barevných kostýmech, kteří umně spojili příběh Rusalky i Prodané nevěsty do surreálního příběhu z dnešní doby. Jakýmsi leitmotivem celé produkce byl cirkus, v němž se setkali téměř všichni protagonisté opery a jehož cílem bylo přenést dějovou linii dále. Tomáš Surý citlivě vybral árie, které dohromady tvořily souvislý děj a komickým způsobem řešily otázku lásky a nevěry, přitom nechyběla ani instrumentální čísla vyplněná tancem. Posluchači tak měli možnost vyslechnout nejznámější árie jako Měsíčku na nebi hlubokém, Znáám jednu dívku nebo Proč bychom se netěšili. Kromě toho však v opeře zazněly i motivy z Dvořákovy opery Tvrdé palice, z Mozartovy Figarovy svatby a také reminiscenci na Giuseppe Verdiho.“

- Ohlasy: [Prodaná Rusalka . kritika tu](#)

(2) Bohuslav Martinů: Veselohra na mostě (Ostrava, Česko, 2010) [bulletin tu](#)

(1) Bohuslav Martinů: Hlas lesa (Ostrava, Česko, 2010) [bulletin tu](#)